

ZAKON

O ZAŠTITI VODA

I – TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuje se zaštita voda, obale i vodno tlo; planiranje i programiranje zaštite voda, organiziranje zaštite voda, nadzor, financiranje i kazne za prekršaje za pravne i fizičke osobe.

Zaštita voda, obale i vodnog tla obuhvaća očuvanje i reguliranje količine vode, održavanje obale i vodnog tla i donošenje odluka o uporabi i opterećenju voda.

Članak 2.

Cilj zakona

Cilj ovog zakona je osiguranje održivog korištenja voda s ciljem očuvanja i poboljšanja njihove kvalitete, osiguranje očuvanja prirodnih procesa i prirodne ravnoteže voda, akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema i pejzažnih značajki voda, i u suradnji s organima nadležnim za upravljanje vodama, očuvanje i reguliranje količine voda za razne vrste korištenja s ciljem sprovedbe njihovih ekonomskih, društvenih i ekoloških funkcija.

Članak 3.

Načela zaštite voda

Načela zaštite voda, obale i vodnog tla temelje se na:

- integritetu područja riječnih sljevova, uzimajući u obzir kretanje voda i prirodnih procesa i sklad i međuovisnost akvatičnih i semi-akvatičnih ekosistema sukladno pristupu području riječnog sliva;
- održivom korištenju voda koje se temelji na osiguravanju, funkcionalnosti prirodnih procesa i održavanju prirodnih procesa i održavanju ravnoteže akvatičnih i semi-akvatičnih ekosistema i na dugoročnoj zaštiti i racionalnoj uporabi raspoloživih vodnih resursa;
- spriječavanju prekomjernog opterećenja voda i promicanju održivog korištenja voda, obale i vodnog tla;
- ekonomskoj procjeni voda i sprovedbi načela naknade troškova korištenja i zagađivanja voda;
- sudjelovanju javnosti;
- primjeni najboljih raspoloživih tehnika i novih znanstvenih spoznaja u području okoliša,
- principu smotrenosti što znači da se nedostatak potpune znanstvene podloge neće

biti razlogom za odlaganje mjera za spriječavanje degradacije okoliša tamo gdje postoje prijetnje od ozbiljnih i nepopravljivih oštećenja.

Članak 4.

Teritorijalna osnova

S ciljem osiguranja integrirane i dosljedne zaštite voda, uzimajući u obzir hidrografske značajke, jedinstvenost i koherentnost vodnog režima, područje riječnog sljeva Dunava i područje riječnog sljeva Jadanskog mora smatraju se osnovnim područjima riječnih sljevova na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 5.

Riječni podsljevovi

Područja riječnih sljevova iz članka 4. ovoga zakona obihvaćaju podsljeve Une, Sane, Save, Vrbasa, Bosne Drine i dijelove riječnih sljevova Trebišnjice, Neretve, Cetine i Krke.

Riječni podsljevovi iz stavka 1. ovoga članka mogu biti podijeljeni na dijelove riječnih podsljevova.

Područja riječnih sljevova, riječni podsljevovi i dijelovi riječnih podsljevova smatraju se teritorijalnim osnovom za programiranje i planiranje zaštite voda.

Područja riječnih sljevova, riječni podsljevovi i dijelovi riječnih podsljevova s podzemnim vodama koje im pripadaju utvrđuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) na prijedlog federalnog ministra.

Članak 6.

Nadležnost

Poslove zaštite voda iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine obavlja Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo).

S ciljem zaštite voda, obale i vodnog tla u okviru Federalnog ministarstva uspostavljaju se Federalne uprave područja riječnog sljeva (u daljnjem tekstu: federalne uprave):

- Federalna uprava područja riječnog sljeva Dunava
- Federalna uprava područja riječnih sljevova Jadranskog mora.

Članak 7.

Odobrovanje korištenja i zagađivanja voda, obale i vodnog tla kao i ostalih tipova tla

Opterećenje, korištenje i zagađivanje voda, obale i vodnog tla i tlo koje se nalazi u zaštićenim i ugroženim područjima mora biti programirano, isplanirano i sprovedeno tako da osigura očuvanje prirodnih procesa, prirodne ravnoteže akvatičnih i semiakvatičnih ekosustava, prirodnih dobara i područja koja su zaštićena sukladno propisima o očuvanju prirode kao i očuvanje pejzažnih značajki voda i zaštita od štetnih utjecaja voda.

Svaki je pojedinac dužan zaštititi kvalitetu i količinu voda i koristiti ih na takav način da u najmanjoj mogućoj mjeri utječe na ravnotežu akvatičnih i semiakvatičnih ekosustava sukladno uvjetima utvrđenih ovim zakonom i drugim propisima.

Federalni ministar prostornog uređenja i okoliša (u daljnjem tekstu: federalni ministar) za svako područje riječnog slijeva ili dio međunarodnog riječnog slijeva koji pripada teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija BiH) propisat će djelatnosti koje imaju negativan utjecaj na stanje površinskih i podzemnih voda.

Članak 8.

Naknade za opterećenje voda

Naknade za vodu za svako opterećenje, korištenje i zagađivanje vode i vodnih dobara izuzev korištenja vode za opću uporabu regulisat će se zakonom o Federalnom fondu za zaštitu okoliša.

II - DEFINICIJE

Članak 9.

U smislu ovoga zakona slijedeći izričaji znače:

1. vode su sve površinske i podzemne vode;
2. površinske vode su mora i unutarnje vode, izuzev podzemnih voda;
3. podzemne vode su:
  - a) podzemne vode koje slobodno teku u područjima prožetim poroznim stijenama,
  - b) podzemne vode koje se nalaze u konvejerima površinskih voda,
  - c) vodni resursi kao prirodni ispusti podzemnih voda,
  - d) mineralne, termalne i termo-mineralne vode.
4. unutarnje vode su tekuće i stajaće vode na površini tla i sve podzemne vode na strani okrenutoj kopnu od osnovne crte od koje se mjeri širina teritorijalnih voda;
5. tekuće vode su prirodno vodotočje poput bujica, potoka i rijeka sa stalnim ili periodičnim tečenjem i vodotočja koji se formiraju kao rezultat transfera nekog prirodnog vodotočja ili njegovog zemljopisnog pložaja;
6. stajaće vode su prirodna jezera uključujući jezera koja se povremeno javljaju, ribnjaci, pojilišta i ostali vodni bazeni koji imaju stalno ili periodično utjecanje ili istjecanje tekućih ili podzemnih voda. Stajaće vode takođe označuju i vodne bazene koji se formiraju kao rezultat postavljanja brana na tekuće vode ili drugog korištenja prostora.

7. vodno tlo je tlo stalno ili periodično prekriveno unutarnjim vodama, koje prema tomu znači posebne hidrološke, geomorfološke i biološke uvjete koji definiraju akvatične i semiakvatične ekosustave i koje dopire do obale. Vodno tlo, također označuje i napuštena riječna korita i šljunkovita područja koja voda povremeno plavi. Tlo povremenih jezera ne označava vodno tlo.
8. vodni režim je skup prirodnih ili umjetnih hidroloških, kemijskih i bioloških značajki koje se odnose na površinske i podzemne vode u određenome području u toku određenog vremenskog razdoblja.
9. riječni sliv je područje tla iz kojega sve površinske vode polaze u serijama tečenja, struja, rijeka i moguće jezera u more, u jednome riječnom ušću, rukavcu ili delti.
10. podslijev označava područje tla s kojega sve površinske vode teku nizom potoka, rijeka i moguće jezera u određenu točku vodotočja (obično u jezero ili riječni sliv).
11. područje riječnih sljevova zajedno sa njihovim podzemnim i obalnim vodama.
12. međudržavne vode su površinske ili podzemne vode koje teku duž granične crte između dvije ili više država ili koje teku preko granične crte
13. voda za piće je voda koja ispunjava propisane standarde kvalitete i koja se može koristiti za piće i proizvodnju i pripremu hrane i opskrbu;
14. mineralna voda je podzemna voda koja ispunjava propisane kriterije za piće i koja se izvlači iz bunara, vodnih izvora ili sljevova.
15. termalna voda je podzemna voda iz bunara, vodnih izvora ili sljevova koja ispunjava propisane kriterije.
16. termomineralna voda je termalna voda sa značajkama mineralne vode.
17. ekološko stanje površinske vode je definirano kvalitetom vodnog ekosustava s obzirom na njegov ustroj i funkcioniranje
18. kemijsko stanje vode je definirano koncentracijom supstanci i drugih vodnih fenomena
19. kvantitativno stanje je izraz stupnja do kojega je podzemna voda pod utjecajem izravnih ili neizravnih apstrakcija.
20. ispitivanje podzemnih voda je određivanje geološkog ustroja i hidrodinamičnih parametara vodnih konvejera, primjena mjera i uzimanje uzoraka vode za analizu kemijskih, fizičko-kemijskih i mikrobioloških svojstava vode.
21. eutrofno područje je područje u kojemu je moguće odrediti ili očekivati zasićenost voda hranljivim tvarima, posebice spojevima dušika i fosfora koje ne ubrzavaju rast algi i viših oblika vodenih biljaka i na taj način uzroče neželjeni poremećaj ravnoteže organizama prisutnih u vodi i poremećaj kvalitete vode.
22. isprana tvar je čvrsta mineralna čestica koju more ili unutarnje tekuće vode ispiraju s površina i nose duž korita vodnih izvora ili koje plutaju vodenom strujom.
23. plutajući materijal su organski i drugi plutajući materijali (trupci, grane, lišće, otpad i slično)
24. voda za kupanje je voda u kojoj je dopušteno kupanje na temelju pravnog akta izdanog od nadležnog organa ili voda u kojoj kupanje nije zabranjeno i u kojoj se uobičajeno kupa veliki broj ljudi
25. štetni utjecaji vode su oni uticaji vode koji značiju prijetnju po živote ljudi ili njihovu imovinu kao i na okoliš i ljudsko zdravlje.
26. pravo na vodu je pravo na posebno korištenje vode ili morskih dobara
27. opterećenje voda je emitiranje supstanci ili energije u vodu.
28. opasne supstance su supstance ili skupine supstanci koje su toksične, postojane i podložne bioakumulaciji, i ostale supstance i skupine supstanci koje uzroče istu razinu rizičnosti
29. zagađujuća tvar je bilo koja supstanca koja vjerojatno može uzročiti zagađivanje
30. izravan ispušt u podzemne vode je ispušt zagađujućih tvari u podzemnu vodu

bez prehodnog filtriranja kroz tlo ili podtlo

31. zagađivanje je posredno ili neposredno uvođenje supstanci ili topline u zrak, vodu ili tlo, koje je rezultat ljudskih djelatnosti, i može biti štetno po ljudsko zdravlje ili kvalitetu akvatičnih ekosustava ili zemnih ekosustava koji neposredno ovise od akvatičnim ekosustavima, što rezultira oštećenjima materijalne svojine ili narušava ili utječe na uživanje ili druge vrste zakonske uporabe životne sredine.

32. standard kvalitete okoliša je definiran kao koncentracija određene zagađujuće tvari ili skupine zagađujućih tvari u vodi, sedimentu ili bioti koja ne bi trebalo biti prekoračena kako bi se zaštitilo zdravlje ljudi i okoliš

33. najbolje raspoložive tehnike su najučinkovitije napredne tehnike koje se koriste s ciljem zadovoljavanja graničnih vrijednosti emisija.

34. opće korištenje vode je korištenje vode na koje se ne primjenjuju specifične zabrane uvedene ovim zakonom (primjerice kupanje)

35. korištenje vode je djelatnost koja izaziva promjene vode, korišćenje vode kao prirodnog resursa ili emitiranje supstanci ili energije u vodu.

36. monitoring voda i sustav praćenja utjecaja na vode, stanje vode i učinaka upravljanja vodama

37. akcident je pojava naočekivanog i nedopuštenog događaja

III - PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE ZAŠTITE VODA

Članak 10.

Strategija i planovi

S ciljem zaštite voda donosi se Federalna strategija zaštite voda (u daljnjem tekstu: Federalna strategija) kao dio Federalne strategije zaštite okoliša.

Radi sprovedbe Strategije iz stavka 1. ovoga članka, usvajaju se planovi zaštite područja riječnih sljevova, rijsčnih podsljevova i dijelova riječnih podsljevova.

Pored planova iz stavka 2. ovoga članka, mogu se usvojiti pomoćni planovi koji se odnose na pojedinačna pitanja zaštite voda.

Članak 11.

Federalna strategija zaštite voda

Federalnom strategijom zaštite voda potvrđuje se politika zaštite voda.

Federalna strategija zaštite voda posebice se temelji na:

1. zanačajkama područja riječnih sljevova na teritoriju Federacije,

2. ciljevima i smjernicama za:

-zaštitu voda od opterećenja i poboljšavanje njihove kvalitete;

-očuvanje i reguliranje količine voda radi očuvanja ili uspostave prirodne ravnoteže, akvatičnih ili semiakvatičnih ekosustava, biodiverziteteta i pejzažnih značajki;

-očuvanj i reguliranje količine voda radi osiguranja zaliha vode za piće i ostalih oblika korištenja voda;

-ekonomski proračun zaštite i korištenja voda;

- primjenu međunarodnih obveza države vezanih za područje voda;
- mehanizme koordinacije za područja riječnih sljevova i riječne podsljevove s podijeljenim nadležnostima između Federacije i Republike Srpske;
- načela uspostave mehanizama koordinacije za područja riječnih sljevova i podsljevove koji pripadaju i drugim državama;
- 3. određivanju prvenstava za postizanje ciljeva zaštite voda,
- 4. proračun sredstava potrebnih za primenu Strategije.

Članak 12.

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine(u daljnjem tekstu:Parlament Federacije), na prijedlog Vlade Federacije donosi Federalnu strategiju za razdoblje od najmanje deset godina.

Strategija iz stavka 1. ovoga članka dio je Federalne strategije zaštite okoliša.

Članak 13.

Plan zaštite područja riječnog slijeva sadrži:

1. opis stanja područja riječnog slijeva i sastavne dijelove:
  - administracijske, demografske i socijalno-ekonomske značajke;
  - značajke površinskih i podzemnih voda koje mu pripadaju, uključujući i granične vode;
  - utjecaje i opterećenja površinskih i podzemnih voda koji su rezultat ljudskih djelatnosti, uključujući i procjenu i analizu sprovedenih mjera;
  - određivanje osjetljivih i neosjetljivih područja, ranjivih zona i zaštićenih područja prema ovom zakonu i zaštićenih područja prema propisima koji se odnose na očuvanje prirode za koje su značajni vodni režimi i kvaliteta vode;
  - monitoringa stanja površinskih i podzemnih voda i zaštićenih i ugroženih područja;
  - dokumenti prostornog uređenja i drugi planovi koji se odnose na konkretno područje;
  - spisak institucija nadležnih za pojedinačna pitanja vezana za upravljanje vodama i zaštitu voda;
2. ekonomska procjena zaštite voda, reguliranja uvjeta drenaža i korištenje voda i morskih dobara;
3. ciljevi zaštite voda u pojedinačnim područjima riječnih sljevova;
4. program mjera, uključujući i razvitak financijske osnove za postizanje ciljeva iz točke 3. ovogstavka;
5. pregled planiranih djelatnosti sa zaključcima vezanim za sudjelvanje javnosti u pripremi plana,
6. određivanje ograničenja i uvjeta za korištenje vode i vodnih dobara.

Odredbe stavka 1. ovoga članka se, uz neophodne izmjene, primjenjuju na pripremu planova za riječne podsljevove i dijelove riječnih podsljevova.

Potankosti sadržaja planova iz ovoga članka propisat će Vlada Federacije.

Članak 14.

Sudjelovanje javnosti u procesu planiranja

Predlagatelj plana iz članka 15. ovoga zakona obavještava javnost o početku pripreme pojedinačnih planova i osigurava sudjelovanje javnosti u pripremi plana..

Prije početka pripreme pojedinačnih planova predlagatelj poziva na suradnju nadležne federalne, kantonalne i lokalne organe vlasti, javne službe na koje se odnose odredbe ovoga i drugih zakona, nevladine i druge organizacije, korisnike voda i ostale osobe koje su vlasnici vodnog tla u području koje je obuhvaćeno planom tla ili koji u tom području imaju prebivalište ili sjedište.

Predlagatelj subjektima iz stavka 2. ovoga članka znači prijedlog sadržaja, raspored izrade i usvajanja plana i obavještava širu javnost putem odgovarajućih medija.

Predlagatelj je dužan osigurati suradnju javnosti u tijeku pripreme plana.

Predlagatelj objavljuje nacrt plana najmanje godinu dana prije početka razdoblja na koje se plan odnosi.

Subjekti iz stavka 2. ovoga članka mogu predlagatelju plana podnijeti pismene primjedbe na Nacrt plana u roku od šest mjeseci od dana njegove objave.

Na njihovo traženje, predlagatelj osobama iz stavka 2. ovoga članka osigurava pristup dokumentima na temelju je kojih plan izrađen.

Članak 15.

Plan zaštite za područje riječnog slijeva usvaja Vlada FBiH, na prijedlog Federalnog ministarstva. Plan zaštite područja riječnog slijeva priprema federalna uprava područja riječnog slijeva sukladno Federalnoj strategiji zaštite voda.

Plan iz stavka 1. ovoga članka ponovno se razmatra svakih pet godina i ukoliko je potrebno mijenja i dopunjuje.

Izmjene i dopune plana provode se na način i po postupku njegovog usvajanja.

Plan se objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH".

Pristup javnosti osigurava se putem novina, interneta i na druge učinkovite načine.

Članak 16.

Pomoćni planovi

Za pojedinačna pitanja zaštite voda, reguliranje uvjeta drenaže ili korištenja voda ili vodnih dobara kao i za dijelove riječnih podsljevova mogu se donijeti pomoćni planovi zaštite voda.

Planovi iz stavka 1. ovoga članka moraju biti usklađeni s Federalnom strategijom i planom zaštite područja riječnog slijeva.

Pomoćne planove iz stavka 1. ovoga članka usvajaju se na način utvrđen u članku 15. stavku 1. ovoga zakona.

Članak 17.

Odnos planova zaštite voda i dokumenata prostornog uređenja

Predlagatelji dokumenata prostornog uređenja moraju tijekom pripreme ovih dokumenata kao jednu od obveznih polaznih osnova uzeti u obzir ograničenja i uvjete iz planova zaštite voda.

IV - ZAŠTITA VODA I VODNIH EKOSUSTAVA

Članak 18.

Zaštita voda i vodnih ekosustava uključuje klasifikaciju površinskih i podzemnih voda, zabrane i ograničenja koja se odnose na opterećenja voda, listu zabrana i ograničenja u zaštićenim područjima, uključujući nadzor i prikupljanje podataka za zaštitu voda.

Članak 19.

Ciljevi kvalitete za površinske i podzemne vode

Radi zaštite ljudskog zdravlja, ispunjavanja različitih zahtjeva potrošača i osiguranja dobrog stanja okoliša ovim zakonom utvrđuju se ciljevi kvalitete za površinske i podzemne vode.

Članak 20.

Cilj je kvalitete za površinske i podzemne vode postizanje dobrog stanja vode.

Dobro stanje za površinske vode označuje dobro ekološko i kemijsko stanje.

Dobro ekološko stanje postoji ukoliko uvjeti na određenoj lokaciji samo neznatno odstupaju od čistih/prvotnih stanja koja odgovaraju određenom tipu vode. Ovi čisti/prvotni uvjeti se utvrđuju i klasificiraju na temelju abiotičkih kriterija, poput visine, ispusta, režima protjecanja i slično, koji se temelje na odabranim referentnim lokacijama.

Dobro kemijsko stanje/značajke postoji ukoliko kemijske supstance koje se nalaze u vodi, sedimentima i bioti ne utječu na ljudsko zdravlje, raznolike zahtjeve potrošača i posebno na dobro ekološko stanje/značajke utvrđene stavkom 3. ovoga članka.

Dobro stanje/značajke podzemnih voda označuje dobro kvantitativno i kemijsko stanje/značajke.

Dobro kvantitativno stanje/značajke označuje stalnu razinu podzemnih voda u duljem vremenskom razdoblju s ciljem spriječavanja štetnih utjecaja na povezane površinske vode i kopnene ekosustave.

Dobro kemijsko stanje/značajke označuje kemijska kvaliteta vode kojom se štiti zdravlje ljudi, ispunjuju raznolike potrebe potrošača i spriječavaju negativni utjecaj na kvalitet ovisnih vodnih ekosustava površinskih voda.

Vlada Federacije će svojim propisom utvrditi granične vrijednosti za kemijske, fizičko-kemijske i biološke parametre za vode za kupanje, vode namijenjene vodoopskrbi i za mineralne, termalne i termomineralne vode.

Članak 21.

Federalni ministar, sukladno sa člankom 20. ovoga zakona, utvrđuje klasifikacije voda.

Federalne uprave područja riječnog slijeva vrše kategorizaciju svojih teritorija sukladno klasifikaciji iz stavka 1. ovoga članka.

Planovi zaštite područja riječnog slijeva osiguravaju postizanje ciljeva kvalitete predviđenih člankom 20. ovoga zakona u datom vremenskom razdoblju. Ovo razdoblje je dio Plana zaštite područja riječnog slijeva. Klasifikacija i kategorizacija voda iz stavka 1. i 2. ovoga članka znači obvezan element planova zaštite voda.

Članak 22.

Ispuštanje otpadnih voda

Ispust otpadnih voda, emisija toplote u površinske vode i apsorpcija toplote s površinskih voda dopuštena je na način i pod uvjetima propisanim ovim zakonom i propisima u području zaštite okoliša.

Zabranjen je izravan ispušt otpadnih voda u podzemne vode.

Neizravan ispušt otpadnih voda, emisija toplote u podzemne vode i apsorpcija toplote iz podzemnih voda dopuštena je na način i pod uvjetima propisanim ovim zakonom i provedbenim propisima donesenim sukladno ovom zakonu.

Zabranjeno je ispušt otpadnih voda u prirodna jezera, ribnjake, pojilišta ili prirodne vodne bazene sa stalnim ili periodičnim ulijevanjem ili izlivanjem kopnenih podzemnih voda i ispušt u vodne bazene koji nastaju vađenjem ili korištenjem sirovih minerala, kao i druge slične upotrebe voda.

Zabranjeno je korištenje voda koje degradira kemijsko ili ekološko stanje voda u prirodnim jezerima, ribnjacima, pojilištima i drugim prirodnim vodnim bazenima sa stalnim ili periodičnim ulijevanjem ili izlivanjem kopnenih i podzemnih voda.

Članak 23.

Ograničenje uporabe gnojiva i sredstava za zaštitu biljaka

Zabranjeno je gnojenje ili korištenje sredstava za zaštitu biljaka na obalnom tlu u širini tla od deset metara od granice obale unutarnje vode. Federalni ministar utvrđuje zone u kojima su podzemne vode zagađene nitratima ili sredstvima za zaštitu biljaka ili u kojima postoji vjerojatnoća za pojavu zagađivanja ukoliko se ne poduzmu mjere adekvatne osjetljivim zonama.

Federalne uprave područja riječnog slijeva mogu u ovim zonama ograničiti, urediti ili zabraniti uporabu umjetnih gnojiva, pridodanih gnojiva ili sredstava za zaštitu biljaka.

Federalni ministar u suradnji sa Federalnim ministrom nadležnim za poljoprivredu utvrđuje pravila poljoprivredne koja polučuje dobre rezultate s ciljem smanjenja zagađenja vode nitratima i sredstvima za zaštitu biljaka. Primjena poljoprivredne prakse koja polučuje dobre rezultate obvezatna je u osjetljivim zonama.

U osjetljivim zonama obvezatan je monitoring voda.

Članak 24.

Plovidba i zagađenje voda

Zabranjen je prijevoz tereta plovilima na naftu (gorivo) na kopnenim vodama, osim ako je drugačije uređeno u slučajevima zaštite voda, spasavanja ljudi, životinja i imovine, sprovedbe policijskih zadaća i u slučaju vojne odbrane.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, Vlada Federacije može odrediti, pojedinačno, kopnene vode ili dijelove kopnenih voda na kojima se dopušta prijevoz tereta ili korištenje plovila iz stavka 1. ovoga članka, sukladno posebnim propisima o općoj uporabi voda, njihovoj zaštiti od zagađenja i očuvanju prirodne ravnoteže u akvatičnim i semiakvatičnim ekosustavima.

Zaštita morskih voda od zagađenja uzročenog plovilima regulira se sukladno posebnim propisima koji uređuju područje pomorskog preijvoza.

Zabranjen je ispušt otpadnih voda koje se stvaraju u plovilima izravno iz plovila, osim nezagađene vode za hlađenje.

Članak 25.

Zabrana pranja vozila

Zabranjeno je prati vozila i druge strojeve i uređaje u površinskim vodama, na obalnom ili vodnom tlu.

Članak 26.

Nagomilavanje ili odlaganje tvari ili objekata

Zabranjeno je ispuštanje, polaganje i odlaganje u vode supstanci ili objekata koji zbog svoje forme, fizičkih, kemijskih ili bioloških značajki ili drugih svojstava mogu ugroziti život ili zdravlje ljudi, akvatične i semiakvatične organizme, otežati tok voda ili ugroziti vodoprivredne objekte i uređaje.

Zabranjeno je deponovanje i pretovar opasnih tvari u čvrstom, tečnom ili plinovitom stanju, odlaganje ili skladištenje ekstrahiranih ili otpadnih tvari ili drugih sličnih supstanci i odlaganje otpada na vodnom i obalnom tlu.

Članak 27.

Izgradnja postrojenja, prijevoz, pretovar i skladištenje opasnih supstanci

Zabranjena je izgradnja postrojenja ili uređaja namijenjenih proizvodnji opasnih supstanci, proizvodnom procesu koji uključuje opasne supstance, izgradnja postrojenja ili uređaja za rukovanje opasnim supstancama ili za njihovo skladištenje i izgradnja postrojenja ili uređaja za odlaganje otpada na vodnom tlu.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, dopuštena je izgradnja postrojenja ili uređaja za potrebe luka i obranu zemlje.

Federalni ministar može propisati posebne uvjete za izgradnju postrojenja i uređaja sukladno st. 1. i 2. ovoga članka.

Prijvoz i pretovar opasnih tvari na kopnenim rijekama i moru regulira se posebnim propisima koji uređuju prijevoz opasne robe i pomorski prijevoz, kako bi se mogućnost nekontroliranog ispusta isključila ili svela na najmanju moguću mjeru.

Članak 28.

Akcidenti

Osoba koja uzroči ili je svjedok ispusta, odlaganja ili skladištenja opasnih ili štetnih supstanci u vode, na obalno ili vodno tlo, na tlo koje se nalazi u zaštićenom području ili u slučaju neposrednih opasnosti od navedenih djelatnosti, dužno je odmah informirati nadležni organ, nadležnu Federalnu upravu o događaju ili neposrednoj opasnosti, sukladno posebnom propisima iz oblasti zaštite od prirodnih i drugih katastrofa, i dužno je poduzeti sve mjere kako bi se štetne posljedice na okoliš svele na najmanju moguću mjeru.

Federalna uprava je obavezna poduzeti sve mjere za uklanjanje opasnosti ili štetnih utjecaja zagađenja odmah po obavještenju.

Troškove uklanjanja posljedica zagađenja snosi subjekt koji je izazvao zagađenje (počinitelj). Počinitelj snosi troškove sprovedbe mjera i djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka.

Federalni ministar će propisati mjere koje se poduzimaju u slučaju akcidenta.

Članak 29.

Ograničenje opterećivanja voda radi zaštite akvatičnih i semiakvatičnih organizama

S ciljem zaštite akvatičnih i semiakvatičnih organizama i njihovih staništa pri opterećivanju površinske vode, obale ili vodnog tla, mora se voditi računa o:

- održavanju uvjeta za reprodukciju akvatičnih i semiakvatičnih organizama;
- održavanju odgovarajućih uvjeta u zimskim skloništima akvatičnih i semiakvatičnih organizama;
- održavanju ostalih uvjeta vezanih za održanje i razvitak akvatičnih i semiakvatičnih organizama, uključujući njihovu zamjenu i obogaćivanje i
- očuvanje postignutih ciljeva kvalitete utvrđenih u članku 19. ovoga zakona.

Obveze iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se u vodnoj suglasnosti.

Federalni ministar može, sukladno pravilima o očuvanju prirode, propisati potanko metode i uvjete zaštite za pojedinačne slučajeve opterećenja voda, obale ili vodnog tla.

Propis iz stavka 3. ovoga članka može, u pojedinačnim slučajevima opterećenja površinskih voda, sadržavati obveze za osiguranje prolaza za akvatične i semiakvatične organizme.

Članak 30.

Očuvanje uvjeta drenaže

Opterećenje okoliša mora biti regulirano na način da se očuva, u što većoj mogućoj

mjeri, stanje voda, akvatičnih i semiakvatičnih ekosustava i da se smanji ugrožavanje nizvodnog tečenja, a naročito uvjeta drenaže.

Članak 31.

Ekološki prihvatljiv protok

U slučaju korištenja tekuće vode kojim se smanjuje njezin protjecaj, ekološki prihvatljiv protjecaj mora biti osiguran u toku cijele godine, osim kada je prirodni protjecaj niži od određenog ekološki prihvatljivog protoka.

Ekološki prihvatljiv protjecaj predstavlja najmanju količinu vode koja osigurava očuvanje prirodne ravnoteže vodnih ekosustava i pejzažnih značajki vodotoka.

Ekološki prihvatljiv protjecaj se određuje se u vodnoj suglasnosti na temelju stručnog mišljenja.

Federalni ministar propisuje vrste uporabe vode iz stavka 1. ovoga članka i listu nositelja izrade stručnih mišljenja iz stavka 3. ovoga članka.

Troškove izrade stručnog mišljenja snosi investitor.

Članak 32.

Uklanjanje materijala

Uklanjanje materijala, poput šljunka, pijeska i slično dozvoljeno je u mjeri i na način kojim se osigurava da se prirodni procesi neće znatno izmijeniti, neće biti uništena prirodna ravnoteža akvatičnih i semiakvatičnih ekosustava i da se neće povećati negativni utjecaji vode.

Federalni ministar propisuje potanksoti uvjeta i metoda uklanjanja materijala kao i kriterije kojima se određuje količina materijala koja se uklanja.

Federalni ministar propisuje obveze i metode vraćanja materijala u kopnene vode.

Članak 33.

Zaštićena vodna područja

Federalna uprava utvrđuje zaštićena područja s ciljem zaštite vodnih konvejera ili dijelova vodnih konvejera putem kojih podzemne vode teku prema sljevnim područjima da bi se koristile za javnu opskrbu vodom za piće ili za korištenje mineralne, termalne ili termomineralne vode za proizvodnju pića, protiv zagađenja ili drugih vrsta opterećenja voda koji bi mogli utjecati na zdravstvenu podobnost vode,

njezinu količinu i za zaštitu područja iznad konvejera za vodu iz kojega površinske vode otječu ili se slijevaju u vodni konvejer.

U cilju uspostavljanja različitih razina zaštite, zaštićeno vodno područje klasificira se u zaštićene vodne pojaseve: pojas direktne zaštite sljevnog područja ili lokacije crpljenja, i dva pojasa nižeg stupnja zaštite.

Federalna uprava štiti zaštićena područja dajući instrukcije o poduzimanju određenih djelatnosti javnim poduzećima za vodoopskrbu. kao i drugim fizičkim i pravnim osobama u zaštićenom vodnom području.

Vlada FBiH propisuje potanko pravila zaštite sukladno ovom zakonu, a posebice utvrđuje sljedeće:

- mjere, zabrane i ograničenja u zaštićenim vodnim područjima i pojedinačnim zaštićenim vodnim pojasevima (u daljem tekstu: režim zaštite voda).
- metod financiranja zaštite i održavanja područja i
- nadzor sprovedbe propisanog režima.

Članak 34.

Obveze kantonalnih zakonodavnih tijela

Zakonodavna tijela kantona na čijem je teritoriju zaštićeno područje u općini u kojoj se crpi voda za piće namijenjena za opskrbu vodom druge općine, dokumentima prostornog uređenja osigurava mogućnost izgradnje postrojenja i uređaja za opskrbu vodom za piće za područja druge općine.

Zakonodavno tijelo kantona osigurava da općina na čijem se teritoriju nalazi osetljivo područje, usvoji Akcijski plan koji osigurava mogućnost izgradnje postrojenja i uređaja za tretman otpadnih voda sukladno zahtjevima Plana zaštite područja riječnog sljeva.

U slučaju da općina ne donese Akcijski plan iz stavka 2. ovoga članka, Skupština kantona osigurava mogućnost izgradnje postrojenja ili uređaja od kantona pri čemu troškove izgradnje snosi općina.

Članak 35.

Privremena zaštita

Ukoliko se otkrije izvor vode koji je bitan za opskrbu vodom za piće, ili izvor mineralne, termalne ili termomineralne ili druge podzemne vode za proizvodnju pića, Federalna uprava može donijeti odluku o privremenoj zaštiti područja na kojem se izvor nalazi.

Odlukom o privremenoj zaštiti iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se:

- granice zaštićenog vodnog područja;
- privremeni režim zaštite voda u zaštićenom vodnom području i pojedinačnim zaštićenim pojasevima;

- metode financiranja zaštite i održavanja područja i
- nadzor sprovedebe propisanog režima.

Odluka iz stavka 2. ovoga članka primjenjuje se do stupanja na snagu akta o zaštiti iz članka 33. ovoga zakona.

Federalna uprava štiti područje iz prethodnih stavova sukladno članku 33. stav 3. ovoga zakona.

Članak 36.

Režim zaštite voda

U zaštićenom vodnom području mogu se ograničiti ili zabraniti djelatnosti koje mogu ugroziti kvantitativno ili kvalitativno stanje izvora voda.

Vlasnicima ili drugim posjednicima zemlje u zaštićenom vodnom području utvrđuju se obveze sprovedbe ili dopuštenja sprovedbe mjera za zaštitu kvantitete i kvalitete izvora vode.

Ograničenja iz st. 1. i 2. ovoga članka se odnose na:

- zabranu ili određivanje posebnih uvjeta korišćenje prostora;
- zabranu ili ograničenje izvedbe određenih djelatnosti i
- zabranu ili ograničenje prijevoza roba ili ljudi.

Ukoliko je nemoguće postići zaštitu kvalitete i kvantitete izvora vode na temelju ograničenja i zabrana iz stavka 2. ovoga članka, pravo vlasništva na zemlju unutar zaštićenog vodnog područja za opskrbu vodom za piće, može se izuzeti ili ograničiti sukladno posebnom propisu.

Članak 37.

Zaštićena područja rezervi površinskih voda

Federalna uprava može odrediti zaštićena područja pričuva površinskih voda. Područja iz stavka 1. ovoga članka određuju se na temelju utvrđenih pričuva površinskih voda koje se, s obzirom na svoje kemijske, fizičko-hemijske ili mikrobiološke značajke klasificiraju u najviši red.

Federalna uprava ograničava se ili zabranjuje opterećenje prostora i djelatnosti koje mogu ugroziti kemijsko ili kvantitativno stanje površinskih voda u područjima iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 38.

Osjetljiva vodna područja

Federalni ministar propisuje metode za utvrđivanje osjetljivih i manje osjetljivih vodnih područja.

Osetljiva vodna područja su:

- prirodna slatkovodna jezera, ostale slatke vode, estuari i obalne vode za koje je utvrđeno da su eutrofne ili koje u bližoj budućnosti mogu postati eutrofne ukoliko se ne poduzmu mjere zaštite;
- površinske slatke vode namijenjene za korištenje vode za piće koje bi mogle sadržavati veću koncentraciju nitrata od one utvrđene zakonom i
- područja u kojima je neophodna dodana obrada kako bi se postigli zahtjevi zakona kada je u pitanju kvaliteta vode.

Manje osjetljiva vodna područja su morske vode ili područja u kojima ispušt otpadnih voda ne izaziva štetne utjecaje na okoliš ili u kojima nije vjerovatno da će se takvi utjecaji pojaviti u budućnosti kao rezultat morfoloških, hidroloških ili specifičnih hidrauličnih uvjeta koji postoje u tom području uzimajući u obzir rizik da bi se ispušteno zagađenje moglo prenijeti na susjedna područja u kojima može uzročiti štetne utjecaje na okoliš.

Federalni ministar svojim aktom proglašava osjetljiva i manje osjetljiva područja sukladno st. 2. i 3. ovoga članka.

Federalni ministar utvrđuje obveze za izgradnju i opremanje postrojenja za preradu otpadnih voda (uključujući i minimalne vrijednosti prečišćavanja i granične vrijednosti za efluente) uzimajući u obzir ekvivalentni broj stanovnika i proglašavanje osjetljivim ili manje osjetljivim područjem. U osjetljivim vodnim područjima se mogu primijeniti strožiji kriteriji.

Organizacijska jedinica za izdavanje vodnih suglasnosti federalne uprave svojom odlukom osigurava da se komunalne otpadne vode mogu ispuštati u osjetljiva ili manje osjetljiva vodna područja, samo ukoliko su pročišćene do određenih graničnih vrijednosti.

Posebnu pozornost treba posvetiti monitoringu vode u osjetljivim područjima.

Članak 39.

Vodna područja namijenjena za kupanje

Vodna područja namijenjena za kupanje definiraju se Planom zaštite područja riječnog slijeva.

Područje iz stavka 1. ovoga članka može biti namijenjeno za organizirana kupanja, što se utvrđuje dokumentima prostornog uređenja.

U području iz stavka 2. ovoga članka nije dopušteno podizanje stalnog ili privremenog postrojenja ili drugih prepreka koje bi spriječavale slobodan prolaz duž voda ili vodnih dobara.

Područja iz stavka 1. ovoga članka moraju biti zaštićena od zagađenja i od ostalih oblika korištenja ili pojava koje bi mogle utjecati na podobnost vode za kupanje.

S ciljem zaštite od zagađenja, djelatnosti koje bi mogle ugroziti zdravlje ili živote kupaca moraju biti ograničene ili zabranjene u vodnim područjima namijenjenim kupanju.

Zabrane i ograničenja u vodnim područjima namijenjenim za kupanje propisuje nadležna federalna uprava sukladno ovom zakonu i propisima iz područja zaštite okoliša.

Članak 40.

Označavanje zaštićenih vodnih područja

Zaštićena vodna područja i kupališta moraju biti označena.

Zaštićena vodna područja označava poduzeće koje se bavi opskrbom vodom za piće.

Zaštićena vodna područja čija voda je mineralna, termalna, termomineralna ili druga površinska voda za proizvodnju pića, označava onaj tko koristi ili koristi vodu.

Nadležni kantonalni organ putem općine osigurava omeđivanje kupališta.

Federalni ministar propisuje metodu označavanja područja.

Članak 41.

Renaturalizacija površinskih voda

S ciljem poboljšanja narušene prirodne ravnoteže akvatičnih i semiakvatičnih ekosustava površinskih voda federalna uprava započinje sprovedbu njihovog renaturaliziranja.

Mjere i metode renaturalizacije definiraju se planovima zaštite područja riječnog slijeva, riječnog podslijeva ili dijelova riječnih podslijevova.

Plan iz stavka 2. ovoga članka klasificira renaturalizaciju u žurnu, potrebnu ili preporučljivu renaturalizaciju.

Renaturalizacija se realizira na temelju Plana pripremljenog od federalne uprave u suradnji s organizacijom odgovornom za očuvanje prirode. Plan odobrava Federalno ministarstvo.

Kriterije klasifikacije iz stavka 3. ovoga članka definira federalni ministar.

Članak 42.

Kompenzacija

Vlasnik zemljišta u zaštićenom vodnom području može zahtijevati od kantona razmjenu svojeg zemljišta za drugo odgovarajuće zemljište na istom području ili kupovinu istoga, ukoliko ga ograničenja i zabrane iz čl. 33.-41. ovoga zakona u značajnoj mjeri onemogućavaju u korištenju svojeg zemljišta ili ukoliko je njegovo korištenje trajno onemogućeno.

Ukoliko kanton ne može ponuditi drugo odgovarajuće zemljište ili nije zainteresiran za kupnju, vlasnik zemljišta može zahtijevati od kantona naknadu srazmjernu ograničenju njegovog korištenja.

Kanton treba osigurati da troškove razmjene, kupnje ili naknade iz prethodnog stavka snose općine koje se opskrbljuju vodom za piće iz odnosnog zaštićenog vodnog područja.

Ukoliko je zaštićeno vodno područje namijenjeno iskorištavanju termalne, mineralne, termomineralne ili druge površinske vode za proizvodnju pića, osoba koja koristi vodu, obvezna je na razmjenu, kupnju ili isplatu naknade.

Naknada se određuje prema propisima koji definiraju eksproprijaciju, koncesiju kao idruge pozitivne zakonske propise, a sukladno odredbama ovoga zakona.

Članak 43.

Vodna suglasnost

Organizacijska jedinica federalne uprave nadležna za izdavanje vodne suaglasnosti izdaje vodnu suglasnost za neposredno korištenje vode i vodnih dobara i to za:

- privatnu ili javnu opskrbu vodom za piće;
- tehnološke svrhe;
- kupališta;
- proizvodnju topline;
- navodnjavanje poljoprivrednog tla ili drugih područja;
- proizvodnju električne energije u hidroelektranama projektirane snage manje od 5 MW;
- pogonske vodne mlinove, pilane ili slične uređaje;
- uzgoj vodnih organizama,
- izgradnju luke;
- ispuste otpadnih voda i emisiju topline u vode,
- i druga opterećenja voda ili vodnih dobara koja za koja je potrebna koncesija.

Pored navedenih slučajeva, vodna suglasnost izdaje se i za korištenje vode za piće u tehnološke svrhe.

Federalni ministar utvrdit će listu djelatnosti za neposredno korištenje voda ili vodnih dobara za koje nije potrebna vodna suglasnost.

Ukoliko neposredno korištenje vode ili vodnih dobara nije na listi iz stavka 3. ovoga članka smatra se kako je za danu djelatnost potrebna vodna suglasnost.

Voda se može koristiti bez prethodno pribavljenje vodne suglasnosti u slučaju zaštite od požara radi poduzimanja žurnih i sanitarnih mjera.

Vodna suglasnost jedan je od uvjeta za izdavanje dopuštenja za opterećenje prostora sukladno propisima prostornog uređenja i građenja.

Vodna suglasnost jedan je od uvjeta za izdavanje okolišnog dopuštenja i ostalih dopuštenja koje propisuju posebni zakoni.

Postupak izdavanja vodne suglasnosti vodi se po Zakonu o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br: 2/98 i 48/99) .

Federalni ministar potanko će propisati postupak izdavanja vodne suglasnosti, uvjete i način ubilježbe izdanih suglasnosti.

Članak 44.

Zahtjev za dobijanje vodne suglasnosti

Investitor ili korisnik vode podnosi zahtjev za izdavanje vodne suglasnosti.

Zahtjev sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva;
- podatke o vodi ili vodnom dobru koje podnositelj zahtjeva namjerava koristiti;
- podatke o namjeni korištenja;
- detaljan opis vrste, opsega i namjene korištenja i
- vrijeme u kojemu će koristiti vodu ili vodno dobro.

Članak 45.

Izdavanje i produljenje vodne suglasnosti

Organizacijska jedinica federalne uprave za izdavanje vodne suglasnosti izdaje vodnu suglasnost ukoliko:

- je namjeravano korištenje moguće na temelju plana zaštite voda,
- namjeravano korištenje ne degradira, ograničava ili onemogućuje ostvarenje prava drugih korisnika.

Vodna suglasnost se izdaje za određeno vremensko razdoblje, ne dulje od 15 godina.

Vodna se suglasnost može produljiti na zahtjev korisnika ako su svi propisani uvjeti za dobijanje suglasnosti ispunjeni i nakon njenog istjeka

Članak 46.

Sadržaj vodne suglasnosti

Vodna suglasnost posebno sadrži:

- podatke o korisniku vode;
- detaljan opis vrste, opsega i svrhe korištenja vode;
- rok važenja;
- način korištenja i uvjeti, uključujući obveze monitoringa, koje korisnik mora poštovati tijekom korištenja vode;
- određivanje plaćanja za korištenje vode i vodne naknade;
- mjere koje je korisnik dužan sprovesti kada istekne suglasnost;
- ostale obveze koje korisnik mora ispuniti sukladno ovom zakonu i provedbenim propisima donesenim na temelju ovoga zakona.

Članak 47.

Baza podataka i monitoring zaštite voda područja riječnog slijeva

Federalna uprava nadležna za izradu i održavanje informacionog sustava zaštite voda na svojem teritoriju.

Informacijski sistem zaštite voda područja riječnog slijeva temelji se posebno na:

- stalnom monitoringu kvalitete i kvantitete voda;
- informacijama koje se prikupljaju putem izdavanja dopuštenja i suglasnosti;
- podacima iz monitoringa koji vrše sami korisnici voda;
- javnom monitoringu.

Sustav monitoringa kojime upravlja federalna uprava sadrži najmanje sljedeće elemente:

- za površinske vode ekološko i kemijsko stanje, ekološki potencijal i zapreminu, razinu ili opseg protjecanja do opsega koji je odlučan za ekološko i kemijsko stanje i ekološki potencijal;
- za podzemne vode kemijsko i kvantitativno stanje i
- za zaštićena vodna područja, pored elemenata iz odjeljaka 1. i 2. ovoga stavka, specifične elemente sadržane u propisima kojima su proglašena pojedinačna zaštićena vodna područja.

Bazom podataka o zaštiti voda upravlja se putem kompjutoriziranog Zemljopisnog informacijskog sustava (GIS) i dostupna je svima putem interneta.

Federalni ministar donijet će propise o jedinstvenom sadržaju i metodologiji izrade baze podataka zaštite voda područja riječnog slijeva, posebno o gustoći lokacija za monitoring, učestalosti i metodologiji uzorčenja, listi obveznih parametara, metodama analize i algoritmima procjene i listi pogona koji su obvezni da sami sprovode monitoring ili na drugi način osiguraju podatke vezane za zaštitu voda.

V - ORGANIZACIJA ZAŠTITE VODA

Članak 48.

Federalna uprava područja riječnog slijeva

U sastavu Federalnog ministarstva osnivaju se federalne uprave i to:

- Federalna uprava područja riječnog slijeva Dunava,
- Federalna uprava područja riječnih sljevova Jadranskog mora.

Federalnom upravom upravlja ravnatelj federalne uprave. Ravnatelja federalne uprave postavlja i smjenjuje Vlada federacije BiH, na prijedlog federalnog ministra

Članak 49.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova u zaštiti voda u sastavu federalnih uprava uspostavljaju se najmanje dvije organizacijske jedinice:

- organizacijska jedinica za izdavanje vodenih suglasnosti i
- organizacijska jedinica za inspekcijski nadzor.

Unutarnja organizacija federalne uprave utvrđuje se kao zaseban dio Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Federalnog ministarstva.

Federalno ministarstvo rješava prizive na prvostupanjska rješenja federalne uprave kao drugostupanjski organ.

Rješenje po prizivu je konačno, na njega se ne može uložiti priziv ali se može pokrenuti upravni spor pred Vrhovnim sudom Federacije.

VI - NADZOR

Članak 50.

Nadzor nad provedbom odredaba ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona obavlja Federalno ministarstvo.

Članak 51.

Inspekcijski nadzor

Inspekcijski nadzor obavlja Federalna uprava područja riječnog slijeva putem organizacijske jedinice za inspekcijski nadzor.

Članak 52.

Prava i obveze inspektora

Prava i obveze inspektora su:

- kontrola stanja voda i vodnog režima;
- kontrola primjene standarda emisija i zabrana,
- utvrđivanje stvarnog stanja voda i vodnog režima u slučaju kršenja zabrana određenih ovim zakonom, provedbenih propisa donesenih sukladno ovom zakonu i ostalih propisa iz područja zaštite okoliša koji se primjenjuju na opterećenje voda kao i kršenja propisa iz područja obavješćavanja inspeksijskih organa.

Ukoliko ustvrdi da nije postupljeno sukladno odredbama ovoga zakona i provedbenim propisima donesenim sukladno ovom zakonu, inspektor donosi Rješenje kojime nalaže:

- zabranu ili ograničavanje ostvarivanja prava ukoliko se to pravo ostvaruje bez ili u oprečnosti sa vodnom suglasnošću;
- obustavu izgradnje ili druge vrste korišćenja prostora ukoliko se sprovode bez ili u suprotnosti s vodnom suglasnošću;
- privremenu obustavu djelatnosti;
- zabranu uporabe postrojenja ili uređaja ukoliko se koriste bez ili u oprečnosti s vodnom suglasnošću;
- zabranu ili ograničenje ispusta ili drenažu supstanci u vode ukoliko se provode u oprečnosti s odredbama ovoga zakona i vraćanje u prvotno stanje;
- zabranu uklanjanje aluvija sa površinskih voda;
- sanaciju štete i povrat u prvotno stanje;
- preduzimanje rehabilitacijskih mjera za eliminiranje izvora i posljedica pretjeranog opterećenja voda ili prijedlog federalnoj upravi područja riječnog slijeva pripreme i provedbe programa rehabilitacije sukladno propisima iz područja zaštite okoliša i
- druge neophodne mjere sukladno ovom zakonu i provedbenim propisima donesenim sukladno ovom zakonu.

Priziv na rješenje inspektora podnosi se Federalnom ministarstvu.

Priziv ne odlaže provedbu rješenja.

Članak 53.

Usmena odluka

Inspektor može donijeti usmenu odluku i narediti njenu trenutnu sprovedbu:

- ukoliko postoji neposredna opasnost od zagađivanja vode za piće, površinskih ili podzemnih voda;
- ukoliko je došlo do pojave suše ili nedostatka vode ili se poteškoće u snabdijevanju vodom za piće mogu javiti iz drugih razloga;
- ukoliko postoji neposredna opasnost od poplava, bujica, klizišta, odrona ili lavina;
- za osiguranje opće uporabe i pružanje javnih usluga sukladno ovom zakonu ukoliko vlasnik ili drugi posjednik obalnog ili vodnog tla ne dozvoljava prijelaz preko svjeoga tla ili izvođenje radova vezanih za pružanje javnih usluga;

- za osiguranje izvođenja radova vezanih za istraživanje podzemnih voda sukladno ovom zakonu i
- u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

Elementarne nepogode iz odjeljaka 2. i 3. ovoga članka utvrđuje nadležni organ sukladno posebnim propisima.

Članak 54.

Inspektor zaštite voda ima pravo:

- na nesmentan pristup obali ili vodnom tlu;
- na ulazak u vodoprivredna postrojenja koja su namijenjena posebnoj uporabi ili korištenju vode i vodnih dobara,
- zahtijevati od vlasnika, ostalih korisnika ili upravitelja vodoprivrednih postrojenja ili uređaja da mu osiguraju uvid u osobne isprave, dokumente o korištenju vode i dokumentiraju bilo koje kršenje odredbi ovoga zakona ili provedbenih propisa donesenih sukladno ovom zakonu.

Ukoliko inspektor u provedbi inspekcionog nadzora ustvrdi da je za poduzimanje mjera nadležan drugi organ dužan ga je odmah obavijestiti.

Ukoliko postoji osnovana sumnja da je počinjeno kazneno djelo za koje se počinitelj goni po službenoj dužnosti, inspektor je dužan odmah obavijestiti nadležni organ policije.

Inspektor ima pravo izreknuti i naplati novčanu kaznu za osobe koje su počinile prekršaj propisan ovim zakonom.

Članak 55.

Uslovi za inspektore zaštite voda

Za inspektora zaštite voda može se postaviti osoba s visokom stručnom spremom, položenim stručnim ispitom i najmanje pet godina radnog iskustva na tim i sličnim poslovima.

Inspektori zaštite voda nose službenu iskaznicu.

Federalni ministar pravde propisuje oblik i sadržaj iskaznice, a iskaznicu izdaje federalni ministar.

VII - SUDJELOVANJE JAVNOSTI

Članak 56.

Sudjelovanje javnosti

Sudjelovanje javnosti u donošenju odluka u području zaštite voda osigurava se na način propisan Zakonom o zaštiti okoliša.

Federalna uprava područja rijenog slijeva obvezno upošljava službenika zaduženog za davanje informacija i poticanje javnog monitoringa s ciljem aktivnog sudjelovanja građana u zaštiti voda.

VIII - FINANCIRANJE

Članak 57.

Financiranje administracije zaštite voda

Financiranje djelatnosti propisanih ovim zakonom osigurava se iz Federalnog fonda za zaštitu okoliša sukladno Zakonu o federalnom fondu za zaštitu okoliša.

IX - KAZNENE ODREDBE

Članak 58.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj svaka pravna osoba koja:

- koristi vodu za opću uporabu u području u kojemu je takva uporaba zabranjena ili ograničena ili je u oprečnosti sa propisima;
- ne omogući privremeno korištenje svojega zemljišta;
- ometa slobodan prilaz vodi ili vodnom dobru preko svjega zemljišta ili onemogućuje opću uporabu vode ili vodnog dobra;
- podiže privremene ili stalne prepreke na obali ili vodnom tlu čime se sprječava slobodan prilaz vodi ili vodnom dobru;
- onemogućuje slobodan prilaz obali ili vodnom tlu javnim službama;
- onemogućuje rad postrojenja i mjerne opreme za istraživanje, iskapanje i bušenje, testirno crpkanje, uzimanje uzoraka tla i ostale radove koji se odnose na testove monitoringa i mjerenje supstanci;
- ispušta otpadne vode izravno u podzemne vode;
- neizravno ispušta otpad i emitira toplinu u podzemne vode ili apsorbira toplinu iz podzemnih voda oprečno odredbama ovoga zakona;
- ispušta otpadne vode u prirodna jezera, ribnjake, pojilišta i ostale prirodne vodne spremnike koji imaju stalno ili privremeno ulijevanje i odlijevanje unutarnjih ili podzemnih voda i u vodne spremnike koji su nastali kao rezultat ekstrakcije ili korištenja mineralnih tvoriva ili na druge slične načine korištenja;
- koristi vode iz umjetnih jezera, ribnjaka, pojilišta i ostalih prirodnih vodnih spremnika koji imaju stalno ili privremeno ulijevanje i odlijevanje unutarnjih ili podzemnih voda na takav način da se unazađuju njihovo ekološko i kemijsko stanje;

- gnoji ili koristi sredstva za zaštitu bilja na obalnom tlu u oprečnosti sa odredbama ovoga zakona;
- prijevozi teret i obavlja plovidbu na naftni pogon na unutarnjim vodama u oprečnosti sa odredbama ovoga zakona;
- ispušta otpadne vode iz plovila izravno u vodu;
- obavlja pranje vozila i ostalih mašina i uređaja u površinskim vodama ili na vodnom tlu;
- ispušta ili odlaže supstance ili predmete u vodu ili ispušta otpadne vode što bi moglo ugroziti živote i zdravlje ljudi, akvatičnih i semiakvatičnih ekosustava, otežati proticanje voda ili ugroziti vodoprivredna postrojenja i uređaje;
- odlaže ili pretovara opasne supstance u čvrstom, tekućem ili plinovitom stanju;
- odlaže ekstrahirane ili otpadne materijale ili ostale slične supstance;
- koristi ili sprovodi djelatnosti na prirodnim vodnim spremnicima uključujući močvare što bi moglo ugroziti njihov vodni režim ili prirodne značajke;
- uklanja aluvijume u oprečnosti s propisanim uvjetima, načinima i kriterijima ili krši obveze ili načine povrata aluvija u unutarnje vode;
- djeluje u eutrofsnom području u oprečnosti s odredbama ovoga zakona;
- koristi obale i vodno tlo čime pogoršava režim ispusta;
- ne poduzima djelatnosti radi spriječavanja negativnih posljedica vode na površinama koje su oštećene ili izmijenjene uslijed građenja,
- sprovodi djelatnosti ili koristi prostor u rizičnim područjima u oprečnosti s uslovima utvrđenim u Planu upravljanja područjem riječnog slijeva.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 500,00 KM za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

X - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 59.

Propise iz čl. 5. stavak 4, članka 13. stavak 3, članka 15. stavak 1, članka 20. stavak 8, članka 24. stavak 2, članka 33. stavak 4,; donijet će Vlada Federacije u roku od od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Propise iz članka 7. stavak 3, članka 21. stavak 1, članka 23. stavak. 2. i 4, članka 27. stavak 3, članka 28. stavak 4, članka 29. stavak 3, članka 31. stavak. 4, članka 32. stavak 2. i 3. članka 38. stavak 1, 4. i 5, članka 40. stavak 5, članka 41. stavak 5, članka 43. stavak 3. i 10, članka 47. stavak 5,; donijet će Federalni ministar u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 60.

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaju važiti odredbe posebnih propisa koje reguliraju pitanje zaštite voda.

Članak 61.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se nakon stupanja na snagu novog Zakona o vodama, a najdulje jednu godinu od dana objave ovoga zakona.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Slavko Matić, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimović, v. r.